

QORTI TA' L-APPELL

**S.T.O. PRIM IMHALLEF
VINCENT DE GAETANO**

**ONOR. IMHALLEF
JOSEPH D. CAMILLERI**

**ONOR. IMHALLEF
JOSEPH A. FILLETTI**

Seduta tad-29 ta' Frar, 2008

Appell Civili Numru. 1693/1999/2

Practical Trading Co. Ltd.

v.

Kontrollur tad-Dwana

Il-Qorti:

Preliminari

1. Dan hu appell ad istanza tal-konvenut minn tlett sentenzi mogħtija mill-Prim Awla tal-Qorti Civili liema

sentenzi sejrin jiġu hawn riprodotti fl-intier tagħhom għal intendiment ahjar ta' dana l-appell:

Sentenza preliminari tat-2 ta' Ottubru 2000:

“Il-Qorti,

“Rat ic-citazzjoni prezentata fit-22 ta' Lulju 1999 li permezz tagħha s-socjeta` attrici wara li ppremettiet illi hi kienet sejra tintroduci prodott gdid fuq is-suq ta' Malta bl-isem ta' “Hooch Alcoholic Lemonade”; billi dan il-prodott kien għadu gdid għal dan is-suq is-socjeta` attrici kienet talbet lill-konvenut sabiex jiddeciedi taht liema klassifikazzjoni tal-HS Code huma kellhom ihallsu t-taxxa tas-Sisa u ETI relattivi u dana wara li hallew kampjuni ta' l-imsemmi prodott għand l-istess konvenut għal verifiki opportuni; illi s-socjeta` attrici giet infurmata mill-konvenut li l-HS code applikabbli fl-importazzjoni ta' dan il-prodott specifiku kien dak ta' 2208906910; illi għalhekk is-socjeta` attrici bdiet thallas lill-konvenut skond l-HS code hawn fuq imsemmi fil-konsenji li bdew dehlin Malta u specifikatament fl-importazzjoni relatati mas-segweni dokumenti ta' importazzjoni cioe` I 8217, I 19749, I 28854, I 38304, I 41669, I 43587, I 48392, I 53312, I 59036 u R 10486; illi ma' kull konsenja ta' importazzjoni hawn fuq riferita, dejjem kien hemm prezenti zewg ufficjali tal-konvenut sabiex jivverifikaw in-natura tal-konvenut u l-klassifikazzjoni relattiva tagħha oltre li dejjem hadu magħhom ukoll kampjuni ta' l-istess għall-verifiki opportuni; illi s-socjeta` attrici kienet giet infurmata mill-manifatturi esteri ta' dan il-prodott, illi l-istess attur nomine kien qed jimporta l-istess hawn Malta taht klassifikazzjoni hazina stante li l-KS code relattiv u korrett kellu jkun dak ta' 2206003990 liema tariffa fil-fatt tinsab elenkata fil-“European Community binding tariff information” Dok A u Dok B u għal liema tariffa, il-konvenut huwa marbut li jsegwi; illi meta s-socjeta` attrici gibdet l-attenzjoni tal-konvenut għal din id-differenza fil-klassifikazzjoni, ta' l-ahhar ikkonfermaw li l-HS code korrett huwa dak kif fil-fatt gie indikat mis-socjeta` attrici fl-ilment tagħha Dok. C; illi għalhekk għandu jirrizulta li, minhabba din id-differenza fil-klassifikazzjoni ta' dan il-prodott għall-konsenji ta'

importazzjoni hawn fuq indikati, is-socjeta` attrici hallset ammont sostanzjali ta' flus f'taxxa tas-sisa u ETI a favur tal-konvenut aktar milli kien misthoqq u dovut skond il-kaz; illi l-konvenut baqa' jirrifjuta li jrodd lura lis-socjeta` attrici l-flus zejda li hija kienet halset nonostante li gie nterpellat diversi drabi anke permezz ta' ittra ufficjali datat 13 ta' Lulju 1998; talbet li din il-Qorti:

"1. tiddikjara li l-konvenut huwa responsabbli sabiex irodd lura l-flus zejda li huwa gabar mis-socjeta` attrici fil-konfront ta' l-importazzjoni tal-prodott fuq indikat ghall-konsenji ta' importazzjoni fuq elenkati;

"2. tillikwida, okkorendo permezz ta' periti nominandi, l-ammont ta' flus zejda mhallsa mis-socjeta` attrici li fil-fatt ma kienux dovuti skond il-kaz;

"3. tikkundanna lill-konvenut ihallas lis-socjeta` attrici l-ammont hekk likwidat.

"Bl-ispejjez u bl-interessi legali kontra l-konvenut minn issa ngunt ghas-subizzjoni.

"Rat id-dikjarazzjoni, il-lista tax-xiehda u d-dokumenti esebiti mill-attur.

"Rat in-nota tal-konvenut prezentata fid-19 ta' Jannar 2000 li permezz taghha eccepixxa:-

"1. Illi kwantu hija diretta biex tbiddel att amministrattiv u cioe` d-decizzjoni li l-prodotti kellhom ikunu soggetti ghad-dazju u ghal-levy kif dikjarati mis-socjeta` attrici u accettat mill-esponent, l-azzjoni hija tardiva u perenta fit-termini ta' l-Artikolu 469A tal-Kap 12.

"2. Illi din il-Qorti m'ghandhiex gurdizzjoni biex tbiddel il-ftehim bejn il-partijiet dwar in-natura tal-prodott li sar qabel mal-prodotti in kwistjoni gew rilaxxati u ghalhekk l-ewwel talba u l-azzjoni kif bazata fuqha huma barra l-gurdizzjoni tal-Qorti.

“3. Illi d-dazju u l-levy li s-socjeta` attrici qiegħda tilmenta li hallset indebitament thallsu abbazi ta' dikjarazzjoni magħmula mill-istess socjeta` liema dikjarazzjoni kienet tikkostitwixxi obbligazzjoni accettata mis-socjeta` attrici fil-‘customs entries’, u għahekk il-pagament m’huwiex ripetibbli fit-termini ta’ l-Artikolu 1022 tal-Kodici Civili.

“4. Subordinament u mingħajr pregudizzju s-socjeta` attrici m’ghandha ebda interess guridiku fit-talbiet imressqa minnha f’din l-azzjoni stante li hija diga` thallset lura d-dazju u l-levy li hallset fuq il-prodotti importati, u anke għamlet profitt fuqhom, meta bieghet l-imsemmija prodotti.

“5. Illi l-istat ta’ fatt li minnu tilmenta s-socjeta` attrici huwa irriversibbli u kieku jinbidel ikun ifisser illi s-socjeta` attrici bieghet il-prodotti bi prezz għola milli huwa permess mil-ligi.

“6. Illi l-fatti kif dedotti fic-citazzjoni m’humieħ korretti u t-talbiet attrici huma nfondati kemm fil-fatt kif ukoll fid-dritt kif jirrizulta waqt it-trattazzjoni. Għaldaqstant l-esponent jitlob bir-rispett li din il-Qorti jogħgħobha tichad it-talbiet tas-socjeta` attrici bl-ispejjeż kontra tagħha.

“Rat id-dikjarazzjoni u l-lista tax-xieħda tal-konvenut.

“Rat il-verbal ta’ l-udjenza tat-8 ta’ Frar 2000 quddiem din il-Qorti diversament preseduta meta l-kawza giet mibghuta quddiem din il-Qorti għas-seduta tat-12 ta’ April 2000 sabieħ tigi trattata u deciza.

“Rat il-verbal ta’ l-udjenza tas-26 ta’ Gunju 2000 meta l-kawza giet imħollija għas-sentenza fuq l-ewwel eccezzjoni wara li semgħet lid-difensuri tal-kontendenti.

“Ittrattat din l-eccezzjoni.

“Ikkunsidrat:

“F'din il-kawza fejn qed issir talba ghar-rifuzjoni ta' dazju zejzed imhallas mis-socjeta` attrici in vista ta' klassifikazzjoni zbaljata tal-merkanzija importata, insibu sitwazzjoni anomala fejn il-Kontrollur tad-Dwana jipprevalixxi ruhu mill-preskrizzjoni stabbilita fis-subinciz (3) ta' l-Artikolu 469(a) tal-Kap. 12 sabiex jipprova jxejjen l-azzjoni tas-socjeta` attrici. Jinghad, 'sitwazzjoni anomala' inkwantu generalment meta jittiehdu proceduri kontra l-Gvern, jew dipartiment jew awtorita` ohra dejjem jew kwazi dejjem tigi instigata l-investigazzjoni dwar jekk dik l-azzjoni hijiex ta' gurdizzjoni tal-Qrati ordinarji a termini ta' l-Artikolu 469(A).

“Hija anomala wkoll din l-eccezzjoni billi l-applikabbilita` tal-preskrizzjoni a termini tas-subinciz (3) ta' l-artikolu citat jippresupponi l-applikabbilita` ta' l-istess artikolu u cioe` li din il-Qorti ghandha gurdizzjoni inkwantu kien hemm ghemil amministrattiv li jew kiser il-Kostituzzjoni jew kien ultra vires. Altrimenti din l-eccezzjoni ma ghandhiex “a leg ta stand on”.

“Issa apparti dawn l-osservazzjonijiet din il-Qorti ma taqbel xejn ma' dak li gie sottomess mill-abbli difensur tal-konvenut fir-rigward ta' l-applikabbilita` tal-preskrizzjoni ta' sitt xhur ghall-azzjoni odjerna. Infatti minn imkien mill-atti processwali ma jidher li din il-kawza hija konsegwenza ta' xi ghemil amministrattiv imwettaq mill-konvenut b'mod ultra vires il-poteri tieghu kif kontemplat fil-paragrafi (i) sa (iv) tas-subinciz (1)(b) ta' l-Artikolu 469(a). Ghall-kuntrju hemm qbil bejn il-kontendenti li l-klassifikazzjoni uzata ghall-fini tal-komputazzjoni tad-dazju tas-sisa fuq il-prodott partikolari importat mis-socjeta` attrici kienet dik li twassal ghal hlas anqas ta' dazju. Ghalhekk id-decizjoni tal-konvenut, jekk nistghu insejhuha hekk, manifestata fl-ittra tieghu tal-4 ta' Mejju 1998 ma tammonta ghall-ebda ghemil 'ultra vires' anzi hija ezempju ta' agir leali ta' dipartiment lejn ic-cittadin meta l-izball jigi rikonoxxut. Jekk pero` dan ir-rikonoxximent iwassalx ghall-akkoljiment tat-talbiet attrici narawh fi stadju ulterjuri.

“Ghar-ragunijiet fuq moghtija l-Qorti tichad l-eccezzjoni ta' preskrizzjoni ta' l-azzjoni sollevata mill-konvenut billi wkoll

Kopja Informali ta' Sentenza

tiddikjara li l-azzjoni odjerna mhix kontemplata fl-Artikolu 469(A) tal-Kap. 12.

“Spejjez riservati ghall-gudizzju finali.”

Sentenza tad-29 ta' Ottubru 2002 li tghid hekk:

“Il-Qorti,

“Rat ic-citazzjoni prezentata fit-22 ta' Lulju 1999 li permezz taghha s-socjeta` attrici wara li ppremettiet illi hija kienet sejra tintroduci prodott gdid fuq is-suq ta' Malta bl-isem ta' “Hooch Alcoholic Lemonade”; peress illi dan il-prodott kien ghadu gdid ghal dan is-suq is-socjeta` attrici kienet talbet lill-konvenut sabiex jiddecidi taht liema klassifikazzjoni ta' HS Code huma kellhom ihallsu it-taxxa tas-SISA u ETI relattivi u dana wara li hallew kampjun ta' l-imsemmi prodott ghand l-istess konvenut ghal verifiki opportuni; illi s-socjeta` attrici giet infurmata mill-konvenut li l-HS Code applikabbli fl-importazzjoni ta' dan il-prodott specifiku kien dak ta' 2208906910; illi ghalhekk is-socjeta` attrici bdiet thallas lill-konvenut skond l-HS Code hawn fuq imsemmi fil-konsenji li bdew dehlin Malta u specifikatament fl-importazzjoni relatati mas-segwenti dokumenti ta' importazzjoni cioe I 8217, I 19749, I 28854, I 38304, I 41669, I 43587, I 48392, I 53312, I 59036 u R 10486; illi ma kull konsenja ta' importazzjoni hawn fuq riferita dejjem kien hemm presenti zewg ufficjali tal-konvenut sabiex jivverifikaw in-natura tal-kontenut u l-klassifikazzjoni relattiva taghha oltre li dejjem hadu maghhom ukoll kampjuni ta' l-istess ghal verifiki opportuni; illi s-socjeta` attrici kienet giet infurmata mill-manifatturi esteri ta' dan il-prodott, illi l-istess attur nomine kien qed jimporta l-istess hawn Malta taht klassifikazzjoni hazina stante li l-HS Code relattiv u korrett kellu jkun dak ta' 2206003990 liema tariffa fil-fatt tinsab elenkata fil-“European Community Binding Tarrif Information” Dok A u B u ghal liema tariffa l-konvenut huwa marbut li jsegwi; illi meta s-socjeta` attrici gibdet l-attenzjoni tal-konvenut ghal din id-differenza fil-klassifikazzjoni, ta' l-ahhar ikkonfermaw li l-HS Code korrett huwa dak kif fil-fatt gie ndikat mis-socjeta` attrici fl-ilment taghha (Dok C); illi

ghalhekk ghandu jirrizulta li, minhabba din id-differenza fil-klassifikazzjoni ta' dan il-prodott ghall-konsenji ta' importazzjoni hawn taht indikati, s-socjeta` attrici hallset ammont sostanzjali ta' flus f'taxxa tas-SISA u ETI a favur tal-konvenut aktar milli kien misthoqq u dovut skond il-kaz; illi l-konvenut baqa' jirrifjuta li jrodd lura lis-socjeta` attrici l-flus li hija kienet hallset nonostante li gie interpellat diversi drabi anke permezz ta' ittra ufficjali datata 13 ta' Lulju 1998; talbet li din il-Qorti:-

“1. tiddikjara li l-konvenut huwa responsabbli sabiex irodd lura l-flus zejda li huwa gabar mis-socjeta` attrici fil-konfront ta' l-importazzjoni tal-prodott fuq indikat ghal konsenji ta' importazzjoni fuq elenkati;

“2. tillikwida okkorrendo permezz ta' periti nominandi l-ammont ta' flus zejda mhallsa mis-socjeta` attrici li fil-fatt ma kienux dovuta skond il-kaz;

“3. tikkundanna lill-konvenut ihallas lis-socjeta` attrici l-ammont hekk likwidat.

“Bl-ispejjez u l-interessi legali kontra l-konvenut minn issa ngunt ghas-subizzjoni.

“Rat id-dikjarazzjoni, l-lista tax-xiehda u d-dokumenti ezebiti mill-attur.

“Rat in-nota tal-konvenut presentata fid-19 ta' Jannar 2000 li permezz taghha eccepixxa:-

“1. illi kwantu hija diretta biex tbiddel att amministrattiv u cioe d-decizjoni li l-prodotti kellhom ikunu soggetti ghad-dazju u ghal Levy kif dikjarat mis-socjeta` attrici u accettat mill-esponent, l-azzjoni hija tardiva u perenta fit-termini ta' l-artikolu 469A tal-Kap 12.

“2. Illi din il-Qorti ma ghandhiex guriisdizzjoni biex tbiddel il-ftehim bejn il-partijiet dwar in-natura tal-prodott li sar qabel ma l-prodotti in kwistjoni gew rilaxxati u ghalhekk l-ewwel talba u l-azzjoni kif bazata fuqa huma barra l-guriisdizzjoni tal-Qorti.

“3. Illi d-dazju u l-levy li s-socjeta` attrici qieghdha tilmenta li hallset indebitament thallsu abbazi ta' dikjarazzjoni maghmula mill-istess socjeta`, liema dikjarazzjoni kienet tikkostitwixxi obligazzjoni accettata mis-socjeta` attrici fil-"customs entries" ” ghalhekk il-pagament ma huwiex ripetibbli fit-termini ta' l-artikolu 1022 tal-Kodici Civili.

“4. Minghajr pregudizzju s-socjeta` attrici m'ghandha ebda interess guridiku fit-talbiet impressqa minnha f'din l-azzjoni stante li hija diga' thallset lura d-dazju u l-levy li hallset fuq il-prodotti mportati, u anke ghamlet profitt fuqhom, meta bieghet l-imsemmija prodotti.

“5. Illi l-istat ta' fatt li minnu tilmenta s-socjeta` attrici huwa irriversibbli u kieku kellu jinbidel ikun ifisser li s-socjeta` attrici bieghet il-prodotti bi prezz gholi milli huwa permezz mil-ligi.

“6. Illi l-fatti kif dedotti fic-citazzjoni m'humieq korretti u t-talbiet attrici huma nfondati kemm fil-fatt kif ukoll fid-dritt kif jirrizulta waqt it-trattazzjoni. Ghaldaqstant l-esponent jitlob bir-rispett li din il-Qorti joghgobha tichad it-talbiet attrici bl-ispejjez kontra l-attur.

“Rat id-dikjarazzjoni u l-lista tax-xiehda tal-konvenut.

“Rat il-verbal ta' l-udjenza tat-8 ta' Frar 2000 ta' din il-Qorti diversament preseduta meta l-kawza gie mibghuta quddiem din il-Qorti ghas-seduta tat-12 ta' April 2000 sabiex tigi trattata u deciza.

“Rat is-sentenza preliminari taghha tat-2 ta' Ottubru 2000 meta l-ewwel eccezzjoni tal-konvenut giet michuda.

“Hadet konjizzjoni tal-provi prodotti u tas-sottomissjonijiet tad-difensuri tal-kontendenti.

“Ittrattat il-kawza.

“Ikkunsidrat:-

“Il-fatti tal-kaz huma pjuttst semplici u jidher li hemm qbil dwarhom hliet ghal xi cirkostanzi zghar. Is-socjeta` attrici tagixxi ta' importatur ta' diversi prodotti ghas-suq lokali. FI-1996 din is-socjeta` riedet tintroduci prodott gdid fuq is-suq maghruf bhala Hooch Alcoholic Lemonade. Billi dan il-prodott kien gdid fuq is-suq kellha tigi stabbilita' l-HS Code applikabbli biex jigi determinat r-rata ta' hlas li kien dovut lid-dipartiment tad-Dwana sabiex dan il-prodott ikun jista' jidhol hawn Malta u mibjugh fuq is-suq lokali. Fuq firxa ta' sentejn u fir-rigward ta' diversi partiti li gew importati mis-socjeta` attrici gie applikat l-HS Code bin-numru 2208 90 69 10 u l-importazzjoni tieghu bdiet tattira l-hlasijiet ta' dazju u sisa indikati taht din klassifika. Wara sentejn u meta kienu gja gew importati ghas-suq lokali ghaxar partiti minn dan il-prodott, is-socjeta` attrici gie infurmata mis-socjeta` estera li kienet timmanifattura u tesporta lejn Malta dan il-prodott li l-HS Code li kien qed jintuza kien inkorrett u li kellha tkun applikat klassifikazzjoni ohra. Infatti fil-21 ta' April tan-1998 saret applikazzjoni ufficjali lill-konvenut, akkompanjata b'sample u dokumentazzjoni necessarja, u effettivament fl-4 ta' Mejju 1998 s-socjeta` attrici giet infurmata li l-prodott “is classified in H.S. Code No 2206 00 39 90.” Fi kliem iehor dan il-prodott ma kienx jattira dazju tas-SISA kif kien qed jigi assoggettat precetendement b'mod li, skond is-socjeta` attrici, kien sar “overpayment” ta' madwar LM33,604.00 li s-socjeta` attrici qed titlob li jigi rifuz mill-konvenut.

“Il-partijiet mhux qed jaqblu fuq cirkostanza partikolari. Il-konvenut jsostni li l-klassifika originali kienet gie indikata mis-socjeta` attrici u accettata minnu b'mod li dan l-arrangement holoq obbligu kuntrattwali bejn il-partijiet u issa l-attur ma jistax jippretendi rifuzjoni ta' l-ammonti hekk mhallsa. Infatti l-konvenut isostni li l-ewwel darba li saret talba ghall-'classification' kien f'April tan-1998. Fill-verita` dan huwa l-uniku certifikat ta' klassifikazzjoni li jirrizulta u li gie ezebit mill-attur innifsu. L-attur izda jsostni li sa minn qabel ma beda jimporta l-prodott hawn Malta huwa kien ha hsieb li jottjeni l-klassifikazzjoni tieghu minn ghand id-dipartiment u dana billi baghad impjegt b'sample

u giet moghti l-klassifika li huwa adopera ghall-partiti kollha li importa bejn in-1996 u l-1998. F'dan ir-rigward ix-xhieda ta' Stephen Sullivan, direttur tas-socjeta` attrici, hija korroborata minn dik ta' ex impjegat tieghu certu Jason Cascun li xhed li qabel ma dan il-prodott beda jidhol Malta huwa kien gie mibghut mill-principali tieghu lejn id-dwana b'kampjun ta'l-istess u wara li l-ufficcjal tad-Dwana ivverfika l-ingredjenti li kien jikkontjeni u qabel l-istess ingredjenti ma formula li kellu taht il-klassifika tal-H.S. Code li kellha tigi adoperata, kif fil-fatt giet, mill-importatur ghal kull konsenja li sussegwentement dahlet Malta.

“Ikkunsidrat:-

“Il-kwistjoni quddiem il-Qorti tammonta ghall-talba ghar-rifuzjoni ta' ammonti mhallsa indebitament mis-socjeta` attrici lill-konvenut. L-artikoli rilevanti f'talba simili huma l-artikolu 1021 u l-artikolu 1022 tal-Kodici Civili.

“L-artikolu 1021 jghid hekk: *“Kull min jircievi, sew xjentement jew bi zball, haga li hu ma kellux jiehu la taht obligazzjoni civili lanqas naturali, ghandu jroddha lil dak li minn ghandu jkun irciviha bla jedd.”*

“L-artikolu 1022 jghid hekk: *“(1) Kull min, billi jahseb bi zball li hu debitur, ihallas dejn, ghandu jedd jitlob il-hlas lura minghand il-kreditur.”* Is-subinciz ta' l-istess artikolu jkompli jghid *“(2) Izda dan il-jedd jispicca jekk, minhabba dak il-hlas, il-kreditur ikun, b'buona fidi, telaq minn idejh il-prova jew il-garanzija ta' dak il-kreditur, bla hsara tal-jedd ta' dak li jkun hallas li jdur kontra l-veru debitur.”*

“Fil-kaz in ezami ma hemmx kontestazzjoni li thallas ammont in linea ta' dazju mis-socjeta` attrici lill-konvenut. Jirrizulta ukoll li ghall-perjodu ta' sentejn shah u fuq firxa ta' ghaxar partiti ta' importazzjoni tal-prodott in kwistjoni l-klassifikazzjoni li kienet qed tigi adottata fir-rigward ta' dan il-prodott kienet wahda zbaljata. Dan jirrizulta car mill-istess ittra tal-Kontrollur tad-Dwana tal-4 ta' Mejju 1998 fejn l-prodott gie klassifikat taht l-H.S. Code 2206 00 39 90. Jibqa' ghalhekk jigi determinat jekk l-pagament in

kwistjoni kienx rizultat ta' zball li jintitola lis-socjeta` attrici li titlob rifuzjoni tieghu a termini ta' l-artikoli citati.

“Il-konvenut qed isostni li dak li gara ma kien zball xejn u li kienet l-istess socjeta` attrici li adotatt, minn jeddha, l-klassifikazzjoni hazina. Isegwi, skond il-konvenut li l-ammont indebitament imhallas mhux riperbli. Din il-Qorti hija tal-fehema li t-tezi tal-konvenut ma tistax tigi kunsiderata favorevolment billi fl-ewwel lok hemm kontestazzjoni da parti tas-socjeta` attrici dwar il-mod kif giet adottata l-ewwel klassifika. In effetti x-xhieda ta' Cascun kif fuq riportata tikkontradici dak li qed jghid il-konvenut. Fit-tieni lok l-fatt li intalbet klassifikazzjoni fis-sena 1998 ma jfissirx li qabel dan is-socjeta` attrici ma kienet ghamlet xejn biex tistabilixxi, tramite impjegti tal-konvenut, il-klassifikazzjoni applikabbli. Ic-certifikat rilaxxat mill-konvenut fl-4 ta' Mejju 1998 kien biss rizultat ta' incertezza fuq l-klassifikazzjoni u li minhabba din l-istess incertezza l-kaz gie sottomess lill-analista tad-dipartiment. Ix-xhud Victor Sammut, analista anzjan tad-dipartiment xhed espressament li hu jidhol fil-kwistjoni meta jibghatulu l-affarijiet mill-“front office” u mhux qabel. Jekk ghalhekk fi stadju precedenti, kif xhed Cascun, ma kienx hemm kontestazzjoni jew dubbju dwar l-klassifikazzjoni, la jintalab certifikat u lanqas ma johrog wiehed. Finalment din il-Qorti tosserva li huwa ghal kollox irrilevanti jekk l-pagament tad-dazju zejjed sar fuq zball ta' l-attur jew tal-konvenut billi l-ligi trid biss l-ezistenza ta' zball ta' minn jircievi jew minn jhallas u c-certifikat rilaxxat fl-4 ta' Mejju 1998 huwa prova konkreta ta' l-ezistenza ta' dak l-izball.

“Illi r-raba' u hames eccezzjonijiet sollevati mill-konvenut huma ghall-kollox irrilevanti ghas-soluzzjoni tal-vertenza sotto ezami. Il-ligi trid li minn ircieva hlas indebitament jirrestitwixxi dak l-ammont hekk perceptit. L-artikoli rilevanti ma jaghmlu ebda eccezzjonijiet jew konsiderazzjonijiet ohra, hlief fil-kaz ta' meta l-kreditur in buona fede jitlaq minn idjeh il-prova jew il-garanzija ta' dak il-kreditu. Dan mhux il-kaz billi jirrizulta li fil-kaz sotto ezami “kreditur” qatt ma kien hemm jew seta' kien hemm ghall-ammont indebitament imhallas mill-attur.

“Illi dwar l-ammontar tas-somma li thallset indebitament mis-socjeta` konvenuta u li konsegwentement trid tintradd lura mill-konvenut, din il-Qorti sejra tirrizervaha ghall-stadju ulterjuri billi mill-provi rizultanti ma jidhirx car kemm huwa l-ammont imhallas indebitament. Huwa minnu li s-socjeta` attrici ghamlet prospett ta' l-ammonti mhallsa u li ghandhom jigu restitwiti izda minn ezami tax-xiehda ta' Mario Gatt ex-ufficjal tad-Dwana, jidher li jista' jkun hemm konsiderazzjonijiet ohra li ghandhom relevanza fil-komputazzjoni ta' l-ammont li kien effettivament dovut u dak li thallas indebitament. Ghal dan il-ghan qed tahtar bhala perit komputista lil Albert Vella sabiex dan, wara li jiehu konjizzjoni tal-prospett presentat mis-socjeta` attrici kif ukoll id-dokumenti gustifikattivi, u wara li ukoll jiehu konjizzjoni tax-xhieda ta' Mario Gatt u ukoll kull regolament li seta' nhareg relevanti ghall-hlas ta' dazju, jew kull ammont iehor dovut skond il-klassifika fuq imsemmija fl-importazzjoni ta' merkanzija fil-perjodu relevanti u partikolarment ghall-partiti indikati fil-prospett presentat mill-attur, jillikwida l-ammont verament dovut lis-socjeta` attrici.

“Ghar-ragunijiet fuq moghtija l-Qorti filwaqt li f'dan l-istadju ma tippronunzjax ruhha fuq it-tieni u t-tielet talba attrici billi ghad trid ssir l-komputazzjoni mill-espert komputista kif fuq inghad, tichad it-tieni, tielet, raba', hames u sitt eccezzjonijiet tal-konvenut, u konsegwentement tippronunzja ruhha limitatament dwar l-ewwel talba attrici billi tiddikjara lill-konvenut responsabbli sabiex jrodd lura lis-socjeta` attrici kull ammont imhallas indebitament fir-rigward tal-partiti indikati fic-citazzjoni.

“Spejjez rizervati ghall-gudizzju finali.

“Il-kawza tibqa' differita ghall-kontinwazzjoni quddiem din il-Qorti preseduta mill-Onor Imhallef Joseph R. Micallef ghas-seduta tat-12 ta' Frar 2003 fid-9.00 a.m.”

Sentenza tat-30 ta' Ġunju 2005:

“Il-Qorti;

“Rat l-att ta' citazzjoni pprezentata fit-22 ta' Lulju, 1999 li permezz taghha s-socjeta` attrici ppremettiet:

“Illi s-socjeta` attrici kienet sejra tintroduci prodott gdid fuq is-suq ta Malta bl-isem ta' “Hooch Alcoholic Lemonade”;

“Illi dan il-prodott kien ghadu gdid ghal dan is-suq, s-socjeta` attrici kienet talbet lill-konvenut sabiex jiddeciedi taht liema Klassifikazzjoni ta HS code, huma kellhom ihallsu t-taxxa tas-SISA u ETI relattivi u dana wara li hallew kampjuni ta' l-imsemmi prodott ghand l-istess konvenut ghal verifiki opportuni;

“Illi s-socjeta` attrici giet infurmata mill-konvenut li l-HS code applikabbli fl-importazzjoni ta dan il-prodott specifiku kien dak ta' 2208906910;

“Illi ghalhekk s-socjeta` attrici bdiet thallas lill-konvenut skond l-HS code hawn fuq imsemmi fil-konsenji li bdew deklin Malta u specifikatament fl-importazzjoni relatati mas-segwenti dokumenti ta importazzjoni cioe l 8217, l 19749, l 28854, l 38304, l 41669, l 43587, l 48392, l 53312, l 59036 u R 10486;

“Illi matul konsenja ta importazzjoni hawn fuq riferita, dejjem kien hemm prezenti zewg ufficcjali tal-konvenut sabiex jivverifikaw in-natura tal-kontenut u l-klassifikazzjoni relattiva taghha oltre li dejjem hadu maghhom ukoll kampjuni ta l-istess ghal verifiki opportuni;

“Illi s-socjeta` attrici kienet giet infurmata mill-manufatturi esteri ta dan il-prodott, illi l-istess attur nomine kien qed jimporta l-istess hawn Malta taht klassifikazzjoni hazina stante li l-HS code relattiv u korrett kellu jkun dak ta 2206003990 liema tariffa fil-fatt tinsab elenkata fil-“European Community binding tariff information” Dok A u Dok B u ghal liema tariffa, il-konvenut huwa marbut li jsegwi;

“Illi meta s-socjeta` attrici gibdet l-attenzjoni tal-konvenut ghal din id-differenza fil-klassifikazzjoni, ta l-ahhar

Kopja Informali ta' Sentenza

ikkonfermaw li l-HS Code korrett huwa dak kif fil-fatt gie ndikat mis-socjeta` attrici fl-ilment taghha Dok C;

“Illi ghalhekk ghandu jirrizulta li, minnhabba din id-differenza fil-klassifikazzjoni ta dan il-prodott ghall-konsenji ta importazzjoni hawn fuq indikati, s-socjeta` attrici halset ammont sostanzjali ta flus f'taxxa tas-sisa u ETI a favur tal-konvenut aktar milli kien misthoqq u dovut skond il-kaz;

“Illi l-konvenut baqa jirrifjuta li jrodd lura lis-socjeta` attrici l-flus zejda li hija kienet halset nonostante li gie nterpellat diversi drabi anke permezz ta ittra ufficcjali datata 13 ta' Lulju 1998;

“Ghalhekk jitlob lil din l-Onorabbli Qorti ghaliex m'ghandhiex:

“1. Tiddikjara li l-konvenut huwa responsabbli sabiex irodd lura l-flus zejda li huwa gabar mis-socjeta` attrici fil-konfront ta' l-importazzjoni tal-prodott fuq indikat ghal konsenji ta importazzjoni fuq elenkati;

“2. Tillikwida okkorendo permezz ta periti nominandi l-ammont ta flus zejda mhallsa mis-socjeta` attrici li fil-fatt ma kienux dovuta skond il-kaz;

“3. Tikkundanna lill-konvenut ihallas lis-socjeta` attrici l-ammont hekk likwidat.

“Bl-ispejjez u bl-interessi legali kontra l-konvenut minn issa ngunt ghas-subizzjoni.

“Rat id-dikjarazzjoni tas-socjeta` attrici mahlufa minn Steve Sullivan, I.D. 478068(M) u l-lista tax-xhieda.

“Rat in-nota ta' l-eccezzjonijiet ipprezentata fid-19 ta' Jannar, 2000 li permezz taghha l-konvenut eccepixxa:

“1. Illi kwantu hija diretta biex tbiddel att amministrattiv u cioe' d-decizjoni li l-prodotti kellhom ikunu soggetti ghad-dazju u ghal-levy kif dikjarati mis-socjeta` attrici u

accettat mill-esponent, l-azzjoni hija tardiva u perenta fit-termini ta' l-artiklu 469A tal-Kap 12.

“2. Illi dina l-Qorti m'għandhiex guriisdizzjoni biex tbiddel il-ftehim bejn il-partijiet dwar in-natura tal-prodott li sar qabel ma l-prodotti in kwistjoni gew rilaxxati u għalhekk l-ewwel talba u l-azzjoni kif bazata fuqha huma barra l-guriisdizzjoni tal-Qorti.

“3. Illi d-dazju u l-levy li s-socjeta` attrici qiegħda tilmenta li hallset indebitament thallsu abbazi ta' dikjarazzjonijiet magħmula mill-istess socjeta`, liema dikjarazzjoni kienet tikkostitwixxi obbligazzjoni accettata mis-socjeta` attrici fil-'customs entriet', u għalhekk il-pagament m'huwiex ripetibbli fit-termini ta' l-artiklu 1022 tal-Kodici Civili.

“4. Subordinament u mingħajr pregudizzju għall-premess, is-socjeta` attrici m'għandha ebda interess guridiku fit-talbiet imressqa minnha f'din l-azzjoni stante li hija diga thallset lura d-dazju u l-levy li hallset fuq il-prodotti importati, u anke għamlet profitt fuqhom, meta bieghet l-imsemmija prodotti.

“5. Subordinament u mingħajr pregudizzju għall-premess, illi l-istat ta' fatt li minnu tilmenta s-socjeta` attrici huwa irreversibbli u kieku kellu jinbidel ikun ifisser illi s-socjeta` attrici bieghet il-prodotti bi prezz għola milli huwa permess mil-ligi.

“6. Subordinament u mingħajr pregudizzju għall-premess illi l-fatti kif dedotti fic-citazzjoni m'humix korretti, u t-talbiet attrici huma nfondati kemm fil-fatt kif ukoll fid-dritt kif jirrizulta waqt it-trattazzjoni. Għaldaqstante l-esponent jitlob bir-rispett li din l-Onorabbli Qorti jogħgobha tichad it-talbiet tas-socjeta` attrici bl-ispejjez kontra tagħha.

“Rat id-dikjarazzjoni tal-konvenut mahlufa u l-lista tax-xhieda.

Kopja Informali ta' Sentenza

“Rat is-sentenzi taghha tat-2 ta' Ottubru, 2000 u d-29 ta' Ottubru, 2002 li permezz taghhom gew respinti rispettivament l-ewwel eccezzjoni u l-hames eccezzjonijiet l-oħra.

“Rat il-verbal tas-seduta quddiem il-Qorti ta' l-appell tad-19 ta' Frar, 2003 li permezz tieghu gie cedut l-appell interpost mill-konvenut minn din l-aħhar sentenza.

“Rat il-verbal tas-seduta tal-11 ta' Mejju, 2005 li permezz tieghu l-kawza thalliet ghas-sentenza wara li l-partijiet irrimettew ruhhom ghar-rapport ta' l-espert komputista.

“Rat l-atti processwali.

“Ikkunsidrat.

“Illi f'dan l-istadju tal-kawza il-kompitu li ghandha quddiemha il-Qorti huwa biss li tillikwida l-ammont dovut mill-konvenut lis-socjeta` attrici skond it-talba taghha billi l-eccezzjonijiet kollha tal-konvenut gia' gew respinti minn din il-Qorti permezz tas-sentenzi citati iktar qabel.

“Illi r-rapport tal-perit komputista ma giex kontestat mill-partijiet u l-Qorti ma tara ebda raguni ghala ghandha tiddipartixxi minnu. Il-perit imsemmi llikwida l-ammont dovut ghas-somma ta' tlieta u tletin elf, sitt mija u erbgha Liri Maltin u ghoxrin centezmu (Lm33,604.20).

“Ghal dawn il-mottivi l-Qorti tilqa' t-talba attrici u tikkundanna lill-konvenut ihallas lis-socjeta` attrici s-somma msemmija ta' tlieta u tletin elf, sitt mija u erba' Liri Maltin u ghoxrin centezmu (Lm33,604.20); l-imghaxijiet legali jibdeu jiddekorru mill-lum billi l-ammont qed jigi likwidat permezz tas-sentenza.

“L-ispejjez jithallsu mill-konvenut.”

Ir-Rikors ta' l-Appell tal-konvenut

2. Il-konvenut ħass ruġu aggravat bit-tlett sentenzi fuq citati u interpona appell minnhom. L-aggravji tal-konvenut fil-qosor huma dawn:

(1) Dwar l-apprezzament tal-provi

L-appellant jargumenta li s-socjeta` importatrici ma ressqitx provi jew xiehda konkreta li turi li verament is-socjeta` appellata tat kampjun lid-Dwana fl-1996. Jgħid li min-naħa tiegħu huwa ressaq provi biżżejjed li juru li s-socjeta` importatrici talbet klassifika ta' dan il-prodott lid-Dwana fl-1998 u mhux qabel. L-aggravju tiegħu hu li, nonostante dan il-fatt, l-ewwel Qorti għażlet li temmen il-verżjoni taż-żewġ xhieda tas-socjeta` attrici u warrbet il-verżjoni ta' Mario Gatt u Victor Sammut, ufficjali għolja fid-dipartiment;

(2) Azzjoni tardiva u perenta (Artiklu 469A tal-Kap 12)

L-ewwel Qorti sabet li ladarba l-azzjoni mhix kontemplata fl-Artiklu 469A tal-Kap 12, l-azzjoni ma tistax tkun preskritta. L-appellant jargumenta li l-aġir tad-Dwana huwa wieħed amministrattiv fis-sens ta' l-Artiklu 469A u l-azzjoni hija perenta bit-terminu ta' sitt xhur.

(3) L-Artiklu 15 ta' l-Att ta' l-1995 dwar id-Dazju tas-Sisa – ma tistax issir rifiżjoni

L-appellant jispjega li l-ammont mitlub u li kien konfermat mill-perit komputista huwa kompost hekk: Lm31,690.20 huwa dazju tas-sisa, Lm1592 Excise Tax on Imports u Lm322 dazju. Jargumenta li fir-rigward ta' l-ammont ta' dazju tas-sisa mitlub lura (Lm31,690.20) japplika l-Att XVI (1995) li jipprovdi li m' għandu jingħata lura l-ebda dazju tas-sisa imħallas taħt dak l-Att ħlief fil-każijiet li jipprovdi l-istess artiklu, każijiet li ma japplikawx għal dan il-każ.

(4) L-argument dwar l-allegat żball:

L-appellant jirreferi għas-sentenza ta' l-2002 u jargumenta li l-ewwel Qorti bbażat l-argumentazzjoni tagħha fuq il-punt li l-mod kif kien ikklassifikat il-prodott impurtat qabel l-1998 kien żbaljat u li c-certifikat maħruġ mill-analista tad-Dwana f'Mejju 1998 kien japplika għall-prodott impurtat fis-sentejn ta' qabel. Fuq dan il-punt l-appellant jargumenta li ma ġiex pruvat li l-prodotti li ġew importati

qabel l-analiżi kellhom eżatt l-istess kontenut u bażi bħall-prodott analizzat. Jirreferi għax-xhieda ta' Mario Gatt fejn qal li jidher li ma ttieħed kampjun mill-ebda partita impurtata waqt ir-rilaxx u jekk ittieħed ma kienx għall-fini ta' klassifika tal-prodott għad-Dwana imma għall-Awtoritajiet tal-Port.

(5) Flas indebitu

L-appellant jargumenta li din mhix semplici kawża fejn persuna ħallset somma mhux dovuta iżda din il-kawża taqa' fil-kamp amministrattiv fejn hawnhekk si tratta ta' applikazzjoni tat-Tariffa tad-Dwana. Jirreferi wkoll għall-Artiklu 20A ta' l-Att dwar id-Dazji ta' l-Importazzjoni introdott permezz ta' l-Att XII (2001). L-appellant ukoll accenna għall-fatt li l-ammont mitlub diġa ingabar mingħand il-konsumatur u jargumenta li allura dan ifisser li s-socjeta` m' għandhiex interess ġuridiku. Jirreferi wkoll għat-tieni eccezzjoni tiegħu u cioe` li meta ġew importati l-prodotti kien hemm qbil bejn il-partijiet dwar il-klassifika li tañtha kellu jiġi kklassifikat il-prodott.

(6) Il-punt dwar x' jiġri f'każ invers

L-appellant jgħid li ma hemmx paragun bejn sitwazzjoni meta l-Kontrollur tad-Dwana jitlob id-differenza meta jinduna li tħallas inqas dazju fuq prodott u bejn sitwazzjoni bħal dik tal-każ in kwistjoni fejn tħallas iżjed.

Ir-risposta ta' l-Appell ta' Practical Trading Company

Ltd:

3. Is-socjeta` Practical Trading Company Ltd tissottometti illi l-aggravji mogħtija mill-appellant huma irrilevanti għall-każ odjern u għandhom l-iskop li jiżvijaw lill-Qorti mill-punt ewlieni tal-każ u cioe` li l-appellant ircieva flus li ma kinux dovuti lilu, liema flus qatt ma kkontesta li rcieva. Ir-risposti tagħha għall-aggravji ta' l-appellant fil-qosor huma dawn:

Dwar l-ewwel aggravju is-socjeta` appellata tgħid li anke kieku għall-grazzja ta' l-argument l-esponenti talbet l-analiżi tal-prodott għall-ewwel darba fl-1998 u mhux fl-1996, dan ma jfissirx li l-ammont żejjed ta' dazju mħallas bejn l-1996 u l-1998 ma għandux jiġi rifiuż.

Dwar it-tieni aggravju is-socjeta` appellata tinsisti li l-Artiklu 469A ma japplikax għall-każ odjern għax il-każ odjern jittratta dwar ħlas mhux dovut minħabba żball u mhux minħabba egħmil ultra vires jew anti-kostituzzjonali, u jinsisti li tapplika l-liġi civili kif kienet irriteriet l-ewwel Qorti.

Dwar it-tielet aggravju, fejn qed jiġi argumentat li ma tistax issir rifużjoni tad-dazju tas-Sisa, s-socjeta` appellata tissottometti li din il-Qorti ma tistax tieħu konjizzjoni ta' tali aggravju peress li biha l-appellant qed jagħti eccezzjoni ġdida. L-ewwel Qorti fil-fatt qatt ma ngħatat l-opportunita` li tippronunzja ruħha jew tiddeciedi dwar dan il-punt. Di piu` s-socjeta` appellata tirrileva li hija mhux qegħda titlob rifużjoni ta' ammont li kien dovut bħala Sisa, iżda rifużjoni ta' ammont li bi żball tħallas żejjed bħala Sisa u targumenta li Artiklu 15 ta' l-Att Dwar id-Dazju tas-Sisa ma jfissirx li jekk bi żball jithallas dazju tas-Sisa aktar minn suppost dan ma jistax jiġi rkuprat. Iżid jgħid li l-liġijiet doganali Ewropej stess jirrispekkjaw il-principji generali kontra l-arrikkiment indebitu u l-ħlas lura ta' dak li mhux dovut.

Dwar ir-raba' aggravju, li jikkoncerna l-fatt li illum il-ġurnata ma għadhomx jeżistu kampjuni mill-kunsinnji ta' qabel l-1998 u għalhekk ma jistax wieħed jikkonkludi li l-kontenut u l-bażi tagħhom kien eżatt bħal dak analizzat, is-socjeta` appellata tissottometti li l-appellant sempliciment qed jipprova jdañħal dubju fejn ma hemmx. Tissottometti ukoll li l-punt kollu ta' l-azzjoni ta' l-arrikkiment indebitu huwa li kull min billi jaħseb bi żball li hu debitur iħallas dejn għandu d-dritt li jitlob il-ħlas lura mingħand il-kreditur.

Dwar il-ħames aggravju s-socjeta` appellata tagħmel is-segwenti osservazzjonijiet:

- Illum huwa principju stabbilit illi l-istat huwa soġġett għal-liġi civili daqs ħaddieħor;

- L-Artiklu 20A ta' l-Att dwar id-Dazji ta' l-Importazzjoni (introdott b' Att XII ta' l-2001) huwa f'kunflitt ma' l-Artiklu 236(1) tal-Kodici tad-Dwana, (Community

Customs Code - Council Regulation EEC No 2913/ tat-12.10.1992) li japplika għal Malta u li huwa inkorporat fir-Raba' Skeda ta' l-istess Att dwar id-Dazji ta' l-Importazzjoni;

- L-argument illi ladarba s-socjeta` appellata bieghet il-prodotti hija għabret l-ammont ta' dazju żejjed li ħallset ma jagħmilx sens, u ma jreġix l-argument li hija tilfet l-interess ġuridiku tagħha minħabba li fil-prezz tal-prodott tagħha kien hemm inkluz l-ammont ta' dazju li tħallas bi żball.

- Dwar il-punt li kien hemm qbil bejn il-partijiet dwar il-klassifika tal-prodott, is-socjeta` appellata tissottometti li huwa diffiċli tgħid li hemm qbil fuq haġa li tiġi imposta fuqek.

Dwar is-sitt aggravju fejn l-appellant jgħid li ma hemmx paragun bejn meta wieħed iħallas dazju inqas milli suppost u bejn meta wieħed iħallas aktar, is-socjeta` appellata tikkummenta li dan huwa argument parassitiku. Tissottometti illi meta d-Dipartiment tad-Dwana jircievi flus mhux dovuti lilu huwa jzommhom illegalment u huwa obligat li jroddhom lura għaliex ikun arrikkixxa ruħu indebitament.

Konsiderazzjonijiet ta' din il-Qorti:

4. Din il-kawża tikkoncerna l-importazzjoni ta' xarba alkoħolika bl-isem kummerċjali ta' "Hoopers' Hooch Alcoholic Lemonade". Jirriżulta li għal perjodu ta' sentejn u fir-rigward ta' għaxar konsenji, il-klassifikazzjoni skond l-HS (Harmonised System) Code li kienet qegħda tiġi addottata f'dak iz-zmien kienet waħda żbaljata, bil-konsegwenza li kien qed jitħallas iktar dazju minn dak li kien effettivament dovut. L-azzjoni saret mis-socjeta` importatrici sabiex il-Kontrollur tad-Dwana jirrifondi ħlas ta' flus żejda li hija ħallset minħabba dan l-iżball fil-klassifikazzjoni tal-prodott importat.

L-ewwel aggravju:

Dwar min kien responsabbli għall-iżball fil-klassifikazzjoni

5. L-appellant jilmenta li minkejja li huwa pprova li s-socjeta` importatrici ma talbitx klassifika tal-prodott lid-Dwana qabel l-1998, il-Qorti għażlet li tiskarta din il-prova u temmen il-verżjoni tax-xhieda tas-socjeta` importatrici li fil-fehma tiegħu ma kinitx waħda attendibbli.

Il-verżjonijiet tal-partijiet fuq dan il-punt:

6.1. Min-naħa tas-socjeta` importatrici: Stephen Sullivan, il-Managing Director tas-socjeta` importatrici, xehed li qabel ma bdew jimpurtaw il-prodott in kwistjoni fl-1996 kienu marru l-“front office” tad-Dwana bil-kampjun u talbu d-Dwana biex ittihom l-HS Code, u bdew iħallsu fuq l-HS Code li tathom id-Dwana. Qal li l-“front office” ma tahomx l-HS Code bil-miktub u spjega li fil-fatt il-“front office” ma jagħtix il-Code bil-miktub meta ma jkunx hemm dubju.¹ Meta imbagħad fl-1998, is-socjeta` importatrici ġieha dubju fuq l-HS Code, ix-xhud kompli hekk, “...aħna ergajna morna l-“front office” bil-prodott, għax dejjem hemm trid tmur, ma tistax tmur għand analista, trid tmur il-“front office”. Il-“front office” imbagħad għidnilu “Jekk jogħġbok dan il-prodott tista’ inti you forward it to the analyst?” u sar hekk. Issa l-prodott wasal għand l-analista, l-analista għamel l-analiżi tiegħu u ħarġet din l-ittra ta’ l-1998 May, 1998”.² L-ittra ta’ Mejju 1998 fil-fatt tinforma lis-socjeta` attrici li l-klassifika tal-prodott hija 2206.00.30.90.

Jason Cascun, li kien ex-impjegat tas-socjeta` importatrici, ikkonferma li qabel ma ġie introdott il-prodott għall-ewwel darba fuq is-suq lokali mis-socjeta` attrici, huwa kien ġie mibgħut mill-principali tiegħu lejn id-Dwana b’kampjun tiegħu. Żied jgħid li l-ufficjal eżamina dak il-ħin stess il-kampjun, qabbel l-ingredjenti mal-formola li kellu f’ idejh u tah l-HS Code relattiv.³

6.2. Min-naħa tad-Dwana:

¹ Fol 141

² Fol 147

³ Fol 67

Mario Gatt li fiż-żmien tal-każ kien inkarigat mill-amministrazzjoni tar-rilaxx tal-merkanzija, xehed li l-importatur kien ġab il-prodott, iddikjarah u d-Dwana accettat il-klassifika tiegħu.⁴ Huwa qal li l-ewwel darba li s-socjeta` importatrici kienet ippreżentat lid-Dwana kampjuni tal-prodott Hooch Alcoholic Lemonade u talbithom il-klassifika kien fil-21 ta' April 1998.

Victor Sammut, analista anzjan fid-Dipartiment tad-Dwana, spjega li l-kampjun kien ġie mibgħut lilu mill-“front office”. Huwa spjega li fil-fatt jidhol fix-xena skond u meta jibagħtulu l-affarijiet il-“front office”.⁵ Spjega ukoll illi l-importatur jekk ma jafx il-klassifikazzjoni huwa obligat imur il-“front office” ħalli jtuh parir fuqha biex ma jagħmilx dikjarazzjoni ħażina, jew inkella jista' jieħu din l-informazzjoni minn sorsi oħrajn bħal per eżempju l-esportatur u jagħmel l-importazzjoni fuq id-dikjarazzjoni.⁶

6.3. Din il-Qorti ma tarax għalfejn ma għandhiex toqgħod fuq ix-xhieda tas-socjeta` importatrici li l-HS Code originali (żbaljat) kienet ottjenietu s-socjeta` importatrici verbalment u informalment mill-“front office” tad-Dwana. Il-konvenut appellant fl-ewwel aggravju tiegħu jgħid li ma tressqux dokumenti jew xiehda konkreta li juru li s-socjeta` appellata verament tat kampjun tal-prodott lid-Dwana fl-1996. Ovvjament jekk il-parir dwar l-HS Code min-naħa tal-“front office” ingħata verbalment u dak il-ħin stess, wieħed jifhem li ma hemmx dokumenti x'wieħed jipproduci. Kien imbagħad fl-1998 meta s-socjeta` importatrici daħlilha dubju dwar l-HS Code li talbet il-klassifikazzjoni formalment bil-miktub⁷ u ingħatat risposta formalment bil-miktub permezz ta' l-ittra mid-Dwana datata 4 ta' Mejju 1998⁸ wara li l-prodott kien ġie analizzat. Il-Qorti tħoss li x-xhieda ta' Cascun tikkorrobora x-xhieda ta' Sullivan fuq il-punt li fl-1996 id-Dwana kienet tat lis-socjeta` importatrici l-HS code verbalment.

⁴ Fol 115

⁵ Fol 166

⁶ Fol 167

⁷ Fol 108

⁸ Fol 109

6.4. Fi kwalunkwe każ, kif issottomettiet is-socjeta` appellata fir-risposta ta' l-appell, jekk tħallas dazju bi żball minħabba klassifikazzjoni żbaljata m' għandux jagħmel differenza jekk l-iżball sarx min-naħa tas-socjeta` attrici jew min-naħa tad-Dwana innifisha. Din il-Qorti taqbel ma' l-ewwel Qorti meta hija irriteniet li huwa għal kollox irrilevanti jekk il-pagament tad-dazju żejjed sarx fuq żball ta' l-attur jew tal-konvenut għax wara kollox il-liġi trid biss l-eżistenza ta' żball ta' min jircievi jew min iħallas, u certifikat li inħarget fl-4 ta' Mejju 1998 bl-HS Code korrett huwa prova li l-HS Code oriġinali kienet waħda żbaljata.⁹ Għalhekk l-ewwel aggravju jidher li huwa infondat.

It-tieni aggravju:

7. L-applikabilita` o meno ta' l-Artikolu 469A għall-każ in kwistjoni

7.1. L-eccezzjoni tal-preskrizzjoni mqajma mill-konvenut taqra hekk:

*“Illi in kwantu hija diretta biex tbiddel att amministrattiv, u cioe` d-deciżjoni li l-prodotti kellhom ikunu soġġetti għad-dazju u levy kif dikjarati mis-socjeta` attrici u accettat mill-esponent, l-azzjoni hija tardiva u perenta fit-termini ta' l-Artiklu 469A tal-Kap 12”.*¹⁰

⁹ Fol 219

¹⁰ L-Artiklu 469A tal-Kap 12 jipprovdi li:

(1) “Hlief hekk kif provdut mod ieħor bil-liġi, il-qrati tal-ġustizzja ta' kompetenza civili għandhom ġurisdizzjoni biex jistħarrġu l-validita` ta' xi għemil amministrattiv jew li jiddikjaraw dak l-għemil null, invalidu jew mingħajr effett fil-każijiet li ġejjin biss:

- (a) meta l-għemil amministrattiv jikser il-Kostituzzjoni;
- (b) meta l-għemil amministrattiv ikun *ultra vires* għal xi raġuni minn dawn li ġejjin;
 - (i) meta dak l-għemil jitwettaq minn awtorita` pubblika li ma tkunx awtorizzata sabiex twettqu; jew
 - (ii) meta l-awtorita` pubblika tkun naqset li tosserva l-principji tal-ġustizzja naturali jew htiġijiet procedurali mandatorji fit-twettiq ta' għemil amministrattiv jew fid-deliberazzjonijiet ta' qabel dwar dak l-għemil; jew
 - (iii) meta l-għemil amministrattiv jikkostitwixxi abbuż tas-setgħa ta' l-awtorita` pubblika billi dan isir għal għanijiet mhux xierqa jew jissejjes fuq kunsiderazzjonijiet mhux rilevanti;
 - (iv) meta l-għemil amministrattiv ikun imur mod ieħor kontra l-liġi.

.....

7.2. L-ewwel Qorti fis-sentenza tagħha tat-2 ta' Ottubru 2000 kienet irriteriet li ma jidher minn imkien mill-atti processwali li din il-kawża hija konsegwenza ta' xi għemil amministrattiv imwettaq mill-konvenut b' mod *ultra vires* il-poteri tiegħu kif kontemplat fil-paragrafi (i) sa (iv) tas-sub-inciż (1)(b) ta' l-Artikolu 469A. Komplet tgħid li d-decizjoni tal-konvenut manifestata fl-ittra tiegħu ta' l-4 ta' Mejju 1998 ma tammonta għal ebda għemil *ultra vires*, anzi kienet eżempju ta' aġir leali ta' dipartiment lejn ic-cittadin meta l-iżball jiġi rikonoxxut. Għalhekk kienet caħdet l-eccezzjoni tal-preskrizzjoni.

7.3. L-aggravju ta' l-appellant huwa f'dan is-sens: huwa jgħid li l-eccezzjoni tiegħu ma tirreferix għall-klassifikazzjoni kif komunikata fl-ittra tiegħu ta' l-4 ta' Mejju 1998 iżda tirreferi għal dak l-aġir amministrattiv li s-socjeta` appellata qed tgħid li hu żbaljat, u cioe` għal dik il-klassifika u r-rilaxx tal-merkanzija li seħħ qabel ma għaddiet il-korrispondenza bejn il-partijiet bejn April u Mejju 1998. Huwa qed jargumenta li ladarba s-socjeta` appellata qed tgħid li l-appellant ikklassifika l-prodott ħażin ifisser li l-liġi ġiet applikata ħażin u għalhekk dan l-għemil jaqa' taħt l-Artikolu 469A(1)(b)(iv) tal-Kap 12.

7.4. Interessanti kif l-istess appellant li fl-ewwel aggravju tiegħu tant insista li ma kienx ikklassifika l-prodott qabel l-1998, issa fit-tieni aggravju tiegħu qed jistrieñ fuq dak li qed tallega s-socjeta` importatrici u cioe` li huwa kien ikklassifika l-prodott fl-1996 b'mod żbaljat u qed jargumenta allura li dan il-fatt jinkwadra ruħu taħt l-Artikolu 469A(1)(b)(iv) u per konsegwenza l-azzjoni hija preskritta taħt l-Artikolu 469A(3)!

7.5. Din il-Qorti assolutament ma tifhimx kif ġiet eccepita l-preskrizzjoni a bażi ta' l-Artikolu 469A(3) meta l-azzjoni in kwistjoni ma ġietx intavolata biex twaqqa' għemil amministrattiv, iżda hija sempliciment talba għal rifiżjoni ta' dazju żejjed imħallas mis-socjeta` importatrici in vista

(3) Kawża biex twaqqa' għemil amministrattiv taħt is-subartikolu (1) ta' dan l-artikolu għandha ssir f' zmien **sitt xhur** minn meta min ikollu interess isir jaf jew seta' sar jaf, skond liema jiġi l-ewwel b' dak l-għemil amministrattiv.

ta' klassifika żbaljata tal-merkanzija importata. Fil-fehma tagħha kemm l-eccezzjoni tal-preskrizzjoni abbażi ta' l-Artiklu 469A(3) u kif ukoll dan it-tieni aggravju dwar is-sentenza preliminari huma mhux biss infondati izda jirrazentaw il-fieragh.

It-tielet aggravju:

8. L-Artiklu 15 ta' l-Att dwar id-Dazju tas-Sisa

8.1. L-appellant jargumenta li fir-rigward ta' dik il-parti ta' l-ammont mitlub li jirrigwarda id-dazju tas-Sisa, (jiġifieri Lm31,690.20 minn Lm33,604.20) dan ma jistax jiġi rifuż peress li l-Att dwar id-Dazju tas-Sisa, Att Numru XVI (1995) jipprovdi li m' għandu jingħata lura l-ebda dazju tas-Sisa imħallas taħt dak l-Att ħlief fil-każijiet li jipprovdi l-istess Artiklu, li, jargumenta l-istess appellant, huma każijiet li ma japplikawx għal dan il-każ.

8.2. Kif osservat ben tajjeb is-socjeta` appellata dan l-aggravju ma hu xejn ħlief eccezzjoni ġdida. Dan il-punt ma tqajjimx quddiem l-ewwel Qorti bħala eccezzjoni u qed jitqajjem għall-ewwel darba bħala aggravju fl-appell. L-ispjegazzjoni ta' l-appellant għall-fatt li tqajjem dan il-punt f' dan l-istadju hu li qabel is-sentenza tas-6 ta' Awissu 2004 ma kienx hemm kwantifikazzjoni tat-talba. Huwa fil-fatt minnu li ma kienx hemm kwantifikazzjoni tat-talba qabel din id-data iżda jiġi osservat li fil-premessi tac-citazzjoni kienet saret referenza għat-taxxa tas-Sisa,¹¹ u għalhekk setgħet facilment saret eccezzjoni min-naħa ta' l-appellant f' dan ir-rigward nonostante l-fatt li l-ammont kien għadu mhux ikkwantifikat.

8.3. L-ewwel Qorti qatt ma ngħatat l-opportunita` li tippronunzja ruħha jew tiddeciedi dwar din l-“eccezzjoni” li tqajmet f' dan l-istadju. Din il-Qorti hija waħda ta' reviżjoni u għalhekk mhux komputu tagħha li tindirizza elementi ġodda li ma rriżultawx fil-prim istanza u li

¹¹ “Peress illi dan il-prodott kien għadu ġdid għal dan is-suq, is-socjeta` attrici kienet talbet lill-konvenut sabiex jiddeciedi taħt liema Klassifikazzjoni ta' HS Code huma kellhom iħallsu t-taxxa tas-SISA u ETI relattivi”

konsegwentement ma hemm l-ebda decizjoni dwarhom. Għalhekk mhux ser tiegħu konjizzjoni ta' dan l-aggravju.

Ir-Raba' aggravju:

9. Il-prodott impurtat qabel ma saret l-analiżi huwa identiku għal dak li ġie impurtat wara l-analiżi?

9.1. L-appellant qajjem il-punt li peress li llum m'għadhiex teżisti l-merkanzija li fuqha tħallas id-dazju żejjed ma jistax jiġi verifikat jekk tali merkanzija kellhiex l-istess kontenut kimiku tal-prodott li ġie analizzat. L-aggravju tiegħu jikkonsisti fil-fatt li l-ewwel Qorti fis-sentenza tagħha tad-29 ta' Ottubru 2002 ibbażat l-argumentazzjoni tagħha fuq il-punt li l-mod kif kien ikklassifikat il-prodott li kien impurtat qabel l-1998 kien żbaljat u li c-certifikat maħruġ mill-analista tad-Dwana f'Mejju 1998 kien japplika għall-prodott impurtat fis-sentejn ta' qabel, argumentazzjoni li fil-fehma tiegħu hi "insostenibbli u assurda".

9.2. L-appellant qed iqajjem dubju f'dan is-sens: illi l-għaxar kunsinji tal-luminata alkoħolika li ġew impurtati bl-HS Code żbaljat jista' jkun li kellhom il-kontenut u bażi tagħhom differenti mill-kontenut u bażi tal-kampjun tal-luminata alkoħolika li ġie analizzat ufficjalment mid-Dwana.

9.3. Importanti biex titfa' dawl fuq dan il-punt hija x-xhieda ta' Victor Sammut, analista anzjan fid-Dipartiment tad-Dwana. Huwa qal li l-ewwel darba li ra l-kampjun tal-prodott Hooper's Hooch kien f'April 1998 u li miegħu kien hemm ukoll anness certifikat mid-Dwana Ingliża li jgħidulha l-"Binding Tariff Classification" fejn kien hemm il-klassifikazzjoni u d-deskrizzjoni ta' l-oġġett. Il-Qorti tosserva li kopja ta' dan ic-certifikat (datat 26/02/96, jiġifieri l-istess żmien ta' l-ewwel kunsinja) b'deskrizzjoni tal-prodott tinsab esebita a fol 6 tal-process.¹² Dan l-

¹² Description of the goods:

analista spjega li huma joqgħodu fuq ic-certifikati¹³ u f'dan il-każ il-prodott kien iccertifikat bħala xarba ffermentata. Huwa spjega li jekk l-alkoħol ikun ġej minn fermentazzjoni jaqa' taħt Chapter 2206 u jekk l-alkoħol ikun ġej minn distillazzjoni jaqa' taħt Chapter 2208.¹⁴ Mistoqsi mill-Qorti jekk huwa għamilx analiżi fuq il-kampjun huwa irrisponda *“Le ma għamiltx analiżi biex nara jekk l-ispirtu hux minn sors ta' fermentazzjoni jew sors ta' distillazzjoni, m' għandniex biex”*¹⁵ Huwa qal li sempliciment għamel analiżi biex jiġi kkalkulat il-percentwal ta' alkoħol u qal li f' dan il-każ partikolari ma tantx jagħmel differenza; huwa aktar l-origini ta' l-alkoħol li jagħmel differenza. Għalkemm ix-xhud ma jgħid x' kien il-kontenut ta' alkoħol li rriżultalu mill-analiżi tiegħu, ma jidherx li qed jikkontesta l-ammont ta' 4.7% alkoħol indikat fuq il-Binding Tariff Information.

Jidher għalhekk li d-Dwana, aktar milli fuq il-kampjun tal-prodott innifsu, qagħdet fuq id-deskrizzjoni tal-prodott kif indikat fuq il-Binding Tariff Information maħruġ mid-Dwana ta' Essex, u kien abbażi tiegħu li ccertifikat il-prodott bl-HS Code korrett, u cioe` 2206.00.39.90. Jidher allura li mhux il-każ li wieħed joqgħod jistaqsi jekk il-kontenut u l-baži ta' l-għaxar kunsinji impurtati fis-sentejn ta' qabel l-analiżi tal-kampjun kinux identici għall-kontenut u l-baži tal-kampjun! Dan ir-raba' aggravju ta' l-appellant għalhekk fil-fehma ta' din il-Qorti huwa ukoll infondat.

Il-ħames aggravju:

10. Il-ħlas indebitu, l-Artikolu 20A u n-nuqqas ta' interess ġuridiku:

THE BASE FOR THIS PRODUCT IS A FULLY FERMENTED* 'MADE WINE', PREPARED FROM A SOLUTION OF SUGAR IN WATER WHICH IS FERMENTED USING A WINE

*YEAST TO AN ALCOHOLIC STRENGTH OF 10% BY VOLUME.

THE ALCOHOLIC BASE IS BLENDED WITH LEMON JUICE SUGAR, NATURAL LEMON FLAVOUR, NATURAL CLOUDING AGENT AND ASCORBIC ACID (VITAMIN C) BEFORE

BEING DILUTED USING BREWING WATER AND CARBONATED PRIOR TO PACKAGING.

FINAL PRODUCT HAS AN ABV OF 4.7%.

¹³ Fol 160

¹⁴ Fol 159

¹⁵ Fol 161

10.1. L-appellant jilmenta fuq il-fatt li l-ewwel Qorti bbażat ħafna l-argumentazzjoni tagħha fuq il-provvedimenti tal-Kodici Civili u cioe` l-Artikoli 1021 u 1022¹⁶ dwar il-ħlas indebitu meta hawnhekk jikkoncerna l-kamp amminsitrattiv u għalhekk si tratta ta' awtorita` pubblika li għandha r-responsabilita` li tamministra l-liġijiet doganali. Huwa jirreferi għall-Artikolu 20A ta' l-Att Dwar id-Dazji ta' l-Importazzjoni introdott permess ta' l-Att XII ta' l-2001. Dan l-Artikolu jipprovdi hekk:

(1) Minkejja l-provvedimenti ta' l-artikoli 1012 sa 1028 tal-Kodici Civili, għandu jiġi mifhum li d-dazju mħallas skond dikjarazzjoni ppreżentata lill-Kontrollur mill-importatur jew xi persuna awtorizzata biex tagħmel dik id-dikjarazzjoni f'isem l-importatur, ikun ġie mħallas kif imiss u li kien dovut u ma għandu jkun hemm ebda rifiżjoni tiegħu.

(2) Bla ħsara għall-provvedimenti tas-subartikolu (1), persuna tista' titlob skond il-liġi r-rifiżjoni ta' dazju li jkun tħallas għall-importazzjoni ta' xi prodott, sakemm –

(a) fil-waqt li jsir il-ħlas il-Kontrollur jiġi mgħarraf bil-miktub li tkun qegħda tiġi kkontestata l-legalita` ta' dak il-ħlas; u

(b) it-talba għar-rifiżjoni ta' dak id-dazju tiġi notifikata lill-Kontrollur mhux aktar tard minn sena wara r-rilaxx ta' l-oġġetti importati; u

(c) talba għar-rifiżjoni tad-dazju ssir permezz ta' protest ġudizzjarju jew ta' ittra ufficjali li tiġi notifikata lill-Kontrollur mhux aktar tard minn sentejn mir-rilaxx ta' l-oġġetti importati; u

(d) meta dik it-talba għar-rifiżjoni tkun ibbażata fuq pretensjoni li d-dazju mħallas fuq il-prodott ma sarx

¹⁶ Artikolu 1021: “Kull min jircievi, sew xjentement jew bi żball, ħaġa li hu ma kellux jieħu la taħt obligazzjoni civili lanqas naturali, għandu jroddha lil dak li minn għandu jkun irceviha bla jedd.”

Artikolu 1022(1): “Kull minm billi jaħseb bi żball li hu debitur, iħallas dejn, għandu jedd jitlob il-ħlas lura mingħand il-kreditor.”

skond klassifikazzjoni tajba, l-klassifikazzjoni ta' l-oġġetti mogħtija mill-Kontrollur tkun waħda żbaljata b' mod car.

(3) L-ebda persuna m'għandu jkollha, jew titqies li qatt kellha, xi dritt li titlob ir-rifużjoni ta' xi dazju li, għalkemm seta' tħallas żejjed, ikun ġie, jew wieħed jista' jissopponi li jkun ġie, miġbur minn dik il-persuna bħala parti mill-prezz ta' l-oġġetti li fuqhom ikun tħallas dak id-dazju, meta dawk l-oġġetti jkunu nbiegħu lil ħaddieħor.

(4) Għall-fini ta' dan l-artikolu "dazju" tinkludi kull dazju fuq l-importazzjoni, sisa, jew kull taxxa oħra li għandha tiġi mħallsa lil, jew miġbura miml-Kontrollur meta jiġu impurtati xi oġġetti.

(5) Il-provvedimenti tas-subartikolu (3), li jirreferu għal xi żmien qabel ma' jkun daħal fis-seħħ dak is-subartikolu, huma semplicement dikjaratorji biex jitneħħa kull dubju dwar l-interpretazzjoni tal-liġi kif kienet qabel ma jkun daħal fis-seħħ dak is-subartikolu."

10.2. Ta' interess partikolari huwa s-subartikolu (3) li jistipula specifikament li persuna m'għandhiex dritt li titlob ir-rifużjoni ta' xi dazju mħallas żejjed meta dan ikun ingabar bħala parti mill-prezz ta' l-oġġett meta l-oġġett ikun inbiegħ lil ħaddieħor. Is-subartikolu (5) imbagħad jispjega li l-provvedimenti tas-subartikolu (3) li jirreferu għal xi żmien qabel ma jkun daħal fis-seħħ dak is-subartikolu, qegħdin hemm biex jitneħħew xi dubji dwar l-interpretazzjoni tal-liġi kif kienet qabel ma' daħal fis-seħħ is-subartikolu (3). Jiġifieri għalkemm l-Artikolu 20A(3) ġie introdott fl-2001, u cioe` wara l-fatti li wasslu għall-kawża odjerna, u minkejja l-fatt li l-Att XII ta' l-2001 ma jidher li jikkontempla xi element ta' retro-attivita`, għandu jsegwi li c-cirkostanzi bħal dawk tal-każ odjern għandhom jiġu kkunsidrati fl-isfond tas-subartikolu (3).

10.3. Attwalment, fil-fehma ta' din il-Qorti, is-subartikolu 20A(3) semplicement qed jittratta l-punt tan-nuqqas ta' interess ġuridiku: dan is-subartikolu qiegħed jagħmilha cara li meta l-importatur, minkejja li jkun ħallas dazju żejjed, jirkupra tali żieda mingħand il-konsumatur huwa m'

għandux dritt jitlob rifużjoni - u dan propju għax ladarba huwa rkupra l-flus żejda li ħallas, l-interess ġuridiku tiegħu ikun ġie eżawrit.

10.4. Dan il-punt importanti dwar in-nuqqas ta' interess ġuridiku kien tqajjem mill-appellant fir-raba' eccezzjoni tiegħu, li kienet tghid hekk:

“Subordinament u mingħajr preġudizzju għall-premess, is-socjeta` attrici m'għandha ebda interess ġuridiku fit-talbiet imressqa minnha f' din l-azzjoni stante li hija diġa tħallset lura d-dazju u levy li ħallset fuq il-prodotti importati, u anke għamlet profitt minnhom, meta bieghet l-imsemmija prodotti.”

F'dan l-istess fames aggravju l-appellant jerga' jqajjem il-punt dwar in-nuqqas ta' interess ġuridiku u jagħmel referenza għal kawża b' cirkostanzi simili għal dik odjerna, fejn l-importatur kien għamel kawża biex jirkupra levy li ħallas indebitament. Il-kawża hija dik fl-ismijiet **“Carmelo Ellul sive Charles Ellul Sullivan noe vs Il-Kontrollur tad-Dwana”** (Cit. Nru 418/93) deciza mill-Qorti ta' l-Appell fid-9 ta' Ġunju 2005. Mill-provi kien irriżulta li l-importatur kien ġabar il-flus li huwa rreklama meta biegh il-merkanzija konsistenti f' “Sirtaki, Mikado Biscuits” fis-suq. Il-Qorti kienet irriteriet li l-karenza ta' interess ġuridiku kienet waħda valida u dan għaliex,

“Wieħed mill-elementi ta' l-interess ġuridiku hija l-attwalita`, element li jrid jibqa' jeżisti tul il-kors tal-proceduri kollha. Jekk l-interess jiġi eżawrit u reż fix-xejn wieħed ma jstax ikompli jqis li l-interess jibqa' attwali. Ex admissis l-appellat qal li huwa kien diġa' ġabar il-levy li ħallas meta biegh il-merkanzija. Jekk it-talba ta' l-appellant tiġi milqugħa jkun ifisser li huwa jkun qiegħed jerga' jiġbor f'las li diġa' ġabar mingħand ħaddieħor. L-interess li l-appellant jippretendi li għandu biex jiġbor lura levy li huwa stess ammetta li ġabar minn sorsi oħra, għalhekk ma jeżistix. L-azzjoni ta' f'las indebitu hija intiża biex ma tħalli lil ħadd japprofitta ruħu minn żball li ħa ħaddieħor u sabiex dik il-parti terġa' tiġi mqiegħda fil-pożizzjoni li kienet qabel ma ħadet l-iżball. Pero` mill-

provi rriżulta li l-appellat ircieva minn sors ieħor il-ħlas reklamat f' dawn il-proceduri.”

Din il-Qorti tagħmel referenza wkoll għal kawża oħra simili fil-ismijiet **“Paolo Bonnici Ltd vs Kontrollur tad-Dwana”** (Cit. Nru 2154/97RCP), deciża mill-Prim Awla tal-Qorti Civili fit-2 ta' Ottubru 2001, li kienet tikkoncerna l-importazzjoni tal-prodotti “Vitalite Spread” u “Bird's Custard Powder”. Il-Qorti kienet qalet hekk:

“Illi jingħad ukoll li dan l-istitut ta' *indebiti solutio* huwa intiż sabiex il-parti li tkun ħallset indebitament dak li in verita` ma jkunx dovut minnha, tkun tista' tirkupra dak li hija ħallset lura, u b' hekk tiġi re-integrata fil-pożizzjoni tagħha kif kienet qabel ma sar tali ħlas....Illi huwa ġust u ovvju li sabiex tirnexxi din l-azzjoni d-debitur ma jridx ikun ġia ġie kkumpensat b' mod ieħor, jew diġa rcieva l-ammont minnu mħallas b' mod ieħor, għaliex allura jekk jerġa' jitħallas mill-kreditur, huwa ma jkunx ircieva rifużjoni ta' dak li huwa ħallas, iżda jkun qed jagħmel profitt għaliex jircievi d-doppju ta' l-ammont li huwa ħallas. Certament dan mhwiex l-ispirtu ta' dan l-istitut legali u allura ladarba l-istess socjeta` attrici ammettiet li hija ġie rceviet l-ammont ta' dazju billi bieġġet l-istess prodotti bl-istess dazju impost fuqhom, l-azzjoni attrici anke taħt dan l-aspett ma tistax tirnexxi, stante li kieku dan jiġi ammess minn din il-Qorti tkun qed tawtorizza li jsir arrikkiment indebitu mill-istess socjeta` attrici.....la darba l-istess socjeta` attrici ilha li rceviet l-ammonti li hija allegat li ħallset żbaljatament, jista' jingħad ukoll li l-istess socjeta` attrici lanqas għandha interess ġuridiku sabiex tagħmel din l-azzjoni, interess ġuridiku miftiehem fis-sens legalistiku tiegħu.”

10.5. Issa niġu għall-każ odjern. Jirriżulta li fil-fatt id-dazju żejjed li ħallset is-socjeta` appellata kien fil-fatt ingabar minnha. Issir hawn riferenza għal silta mid-deposizzjoni mogħtija minn Stephen Sullivan:

“Avukat: Issa meta bieġġejtu l-prodotti intom fil-prezz inkludejtuha din it-taxxa li ħallastu?

Xhud: Ovvja. Pero` aħna konna iktar għoljin mill-kompetituri tagħna, sewwa? Jiġifieri t-targets tagħna ma lħaqnihomx.”¹⁷

Pero` l-ewwel Qorti fis-sentenza tagħha tad-29 ta' Ottubru 2002 kienet irriteriet li l-raba' eccezzjoni (dwar in-nuqqas ta' interess ġuridiku) hija:

“...għal kollox irrilevanti għas-soluzzjoni tal-vertenza sotto eżami. Il-liġi trid li min ircieva ñlas indebitament jirrestitwixxi dak l-ammont hekk perceptit.”

Din il-Qorti fid-dawl tas-suespost ma taqbilx ma' dan ir-raġunament ta' l-ewwel Qorti u fil-fehma tagħha l-eccezzjoni tan-nuqqas ta' interess ġuridiku kienet waħda valida li l-ewwel Qorti irrespingiet erronjament.

Għal dawn ir-raġunijiet din il-Qorti ser tieqaf hawn u tiddeciedi billi tilqa' l-appell tal-Kontrollur tad-Dwana fil-konfront tat-tieni sentenza tal-Prim Awla tal-Qorti Civili tat-29 ta' Ottubru 2005 u tat-tielet sentenza tal-Prim Awla tal-Qorti Civili tat-30 ta' Ġunju 2005, u għalhekk filwaqt li tikkonferma l-ewwel sentenza mogħtija fid-19 ta' Jannar 2000, qeghda tirrevoka kemm id-decizjoni mogħtija fid-29 ta' Ottubru 2005, kif ukoll dik finali tat-30 ta' Ġunju 2005, u b'dan għalhekk li qeghda, minflok, tichad it-talbiet tas-socjeta` attrici kif dedotti.

Fic-cirkostanzi, l-ispejjez kollha tal-kawza għaz-zewg istanzi għandhom ikunu a karigu tal-konvenut appellant relattivament għall-ewwel decizjoni mogħtija fid-19 ta' Jannar 2000, filwaqt li dawg l-ispejjez kollha relattivi għar-revoka taz-zewg sentenzi mogħtijin in data tad-29 ta' Ottubru 2005 u 30 ta' Ġunju 2005 rispettivament ikunu unikament a karigu tas-socjeta` attrici appellata.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----

¹⁷ Xhieda ta' Stephen Sullivan, fol 147